

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Кафедра менеджменту банківської діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою університету

Протокол № 8 від 23 квітня 2009р.

Вчений секретар _____ Кусій Ю.І.

Р О Б О Ч А Н А В Ч А Л Ь Н А П Р О Г Р А М А
дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності”
для спеціальності 6508/1 “Банківська справа”
(освітній рівень - бакалавр)

Внесені зміни згідно Розпорядження від 15.02.2010р., щодо
унормування оцінювання навчальної роботи студентів під час
семінарських (практичних) занять

УХВАЛЕНО

На засіданні кафедри менеджменту банківської
діяльності

Протокол №__ від “__” _____ 2010р.

Завідувач кафедри _____ Примостка Л.О.

Р О Б О Ч А Н А В Ч А Л Ь Н А П Р О Г Р А М А
дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності”
для спеціальності “Банківська справа”

Укладач:

к.е.н., доцент кафедри
менеджменту банківської діяльності
_____Нікітін А.В.

Рецензент:

к.е.н., доцент кафедри
менеджменту банківської діяльності
_____Конопатська Л.В.

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ.....	4
2. Тематичний план дисципліни.....	5
3. Зміст дисципліни за темами.....	6
4. Плани лекцій.....	8
5. Плани практичних та лабораторних занять.....	8
6. Самостійна робота студентів.....	10
7. Індивідуально-консультативна робота.....	12
8. Методики активізації процесу навчання.....	13
9. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	13
9.1 Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни.....	13
9.2 Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань з дисципліни.....	14
- загальні засади та зміст роботи студентів.....	15
- критерії оцінки знань.....	17
- підсумкова оцінка.....	25
9.3 Завдання для поточного контролю знань студентів заочної форми навчання.....	26
10. Рекомендована література.....	33
<u>Додаток А</u> Карта самостійної роботи студента	36

1. Вступ

Ситуаційне моделювання банківської діяльності” - одна з важливих дисциплін циклу професійної підготовки за спеціальністю “Банківська справа”. Має самостійне значення та є важливим елементом підготовки спеціаліста в галузі банківської справи. Тісно пов'язаний із курсами “Гроші та кредит”, “Аналіз банківської діяльності”, “Банківські операції”, “Фінансовий облік у банках”, “Менеджмент”, “Маркетинг”.

Метою курсу є навчання студентів принципам функціонування комерційного банку на підставі роботи з комп'ютерною моделлю банківської спільноти.

Основним завданням дисципліни є освоєння стандартних для західних комерційних банків форм банківських звітів, їх читання та аналіз.

Предметом дисципліни є відносини що складаються між стратегічним менеджментом банку та банком в умовах конкурентного середовища, яке моделюється комп'ютерною програмою.

Головний метод, який застосовується при освоєнні даного курсу - ділова гра. Ключовою є можливість, по-перше, продемонструвати вміння приймати рішення на рівні стратегічного менеджера банку та, що не менш важливо, оформити таке рішення у відповідності із рядом наведених вимог. Організаційний опис ділової гри міститься в [1].

Студенти повинні ретельно ознайомитись з даною програмою та керуватись нею під час роботи над дисципліною. Формою підсумкового контролю з дисципліни є залік.

Після вивчення курсу студент повинен **знати** базові теоретичні поняття, що застосовуються під час управління банком, зокрема зміст управління активами та пасивами, поняття геп-аналізу, аналізу ефективності роботи банківської установи тощо.

Студент після вивчення курсу повинен **уміти** оцінювати ситуацію на ринку та приймати рішення по управлінню комерційним банком, впливаючи на фінансові результати його діяльності. Серед конкретних навичок, якими оволодіває студент, можна виділити: уміння складати перспективний план руху грошових потоків банку, прогнозний баланс, план прибутку; навички прийняття рішень у мікро групі; вміння застосувати комп'ютер для презентації результатів рішень.

2. Тематичний план дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності”:

Назва теми	Кількість годин*												
	Денна форма навчання				Вечірня форма навчання				Заочна форма навчання				
	Л е к ц і ї	П	І К Р	С Р С	Л е к ц і ї	П	І К Р	С Р С	Л е к ц і ї	Л	І К Р	С Р С	ПК
Принципи управління моделлю комерційного банку в програмі BankExes	2	-	2	8	2	-	2	10	1	-	4	5	-
Фінансовий менеджмент в моделі комерційного банку BankExes	4	2	5	12	4	2	2	20	2	-	4	5	-
Прийняття рішень в BankExes	12	28	14	28	12	12	12	40	6	6	16	70	-
Аналіз конкурентної ситуації та огляд звітів BankExes	4	2	4	17	2	2	2	20	1	-	2	20	-
Разом годин:	22	32	25	65	20	16	18	90	10	6	26	100	2

* П – практичні заняття, Л - лабораторні
 ІКР – індивідуально-консультативна робота
 СРС – самостійна робота студентів
 ПК – підсумковий контроль

3. Зміст дисципліни за темами:

Тема 1. Принципи управління моделлю комерційного банку в програмі BankExes

Зміст ситуативного моделювання банківською діяльністю та його завдання. Характеристика ситуативних моделей діяльності банків. Економічні індикатори, їх підбір та значення для визначення банківських стратегій. Модель банку та її оточення. Банки-конкуренти. Способи управління моделлю. Правила та регламентація. Стратегії вибору рішення.

Тема 2. Фінансовий менеджмент в моделі комерційного банку BankExes

Опис фінансових ринків. Ринок спільноти та його вплив на маркетингову стратегію банку. Глобальний ринок та його вплив на процентні ставки. Зміст основних дій учасника гри. Структура операцій та схема балансу банку. Визначення місії банку. Цілі та стратегії. Власний капітал банку - його значення та розрахунок вартості. Суть показників RoA, RoE, SPREAD, GAP та їх розрахунок в моделі. Чутливість до процентної ставки та економічні коливання. Значення хеджування для оперативного управління GAP-ом. Застосування рейтингової системи CAMEL.

Тема 3. Прийняття рішень в BankExes

Загальна характеристика процесу прийняття рішень у моделі. Розгляд звітів, у яких розкривається стан кредитного портфелю та рішення по кредитах. Принципи визначення процентної ставки. Категорія позичальника та залежність від неї процентної ставки (кредитної політики). Розрахунок максимального обсягу наданих кредитів. Видатки по статтях позичок та їх особливості. Резерв на покриття збитків по позичках. Прогноз строків погашення та доходу від процентів. Оцінка ефективності кредитного портфелю. Особливості кредитних ліній та термінових позик для кредитного портфелю у “BankExes”. Кредити під нерухомість фізичних осіб та пов’язані з їх обслуговуванням і продажем особливості. Необхідність існування комітетів з управління активами та пасивами. Особливості використання кредитних карток та кредитів у розстрочку у кредитному портфелі “BankExes”.

Розгляд звітів, по яких приймаються депозитні рішення. Особливості встановлення процентної ставки для депозитів. Основні види депозитних рахунків та їх специфічні властивості. Депозити до запитання юридичних осіб, депозити фізичних осіб (до запитання, ощадні, депозитні сертифікати). Оцінка ефективності депозитного портфелю. Визначення депозитної політики банку.

Основні види цінних паперів, що застосовуються в моделі. Методи обліку цінних паперів. Оцінка наявного портфелю цінних паперів. Оцінка впливу зміни процентної ставки на ефективність портфелю цінних паперів. Поняття про альтернативну вартість активів, як основа методології формування ціни на цінні папери. Прийняття рішень про вилучення (продаж) цінного паперу з портфелю в залежності від факторів дохідності та часу оцінки рішення. Механізм вибору та купівлі нового цінного паперу до портфелю. Оцінка дохідності портфелю цінних паперів банку. Прогноз зміни процентних ставок на основі поточних ставок ринку цінних паперів. Особливості функціонування та обліку свопів (SWAPS) процентних ставок у портфелі цінних паперів. Обмеження на угоди SWAPS.

Механізм функціонування угод REPO та прийняття рішень по них. Депозитні сертифікати («JUMBO» CD) та рішення про їх випуск банком. Особливості формування процентних ставок. Додатковий випуск капітальних нот та капіталу акціонерів - пояснення значення та змісту. Визначення стратегії нарахування дивідендів.

Прогнозування розміру чистого доходу чи збитків. Прогноз руху коштів та визначення планової суми активів.

Тема 4. Аналіз конкурентної ситуації та огляд звітів BankExec

Конкурентна ситуація та її оцінка. Курси акцій банків, показники ефективності активів та капіталу, аналіз структури активів та пасивів. Коефіцієнти позики/депозити, прострочені позики/кінцева сума. Звіти, необхідні для менеджменту. Оцінка ринку спільноти: баланс спільноти, оцінка звітів (план керівництва фондами, робочий аркуш планування ліквідності, робочий аркуш плану прибутку, аналіз дефіциту чутливості до процентної ставки, робочий аркуш планування податків). Оперативне планування та оцінка фактору планування. Оцінка результатів прийняття рішення та обраних стратегій під час гри. Оцінка стратегій основних конкурентів.

4. Плани лекцій

Тема 1. Принципи управління моделлю комерційного банку в програмі BankEхес.

1. Зміст ситуаційного моделювання банківською діяльністю та його завдання.
2. Економічні індикатори, їх підбір та значення для визначення
3. Стратегії прийняття рішення.

Тема 2. Фінансовий менеджмент в моделі комерційного банку BankEхес.

1. Опис фінансових ринків.
2. Структура операцій та схема балансу банку.
3. Суть показників RoA, RoE, SPREAD, GAP та їх розрахунків в моделі.

Тема 3. Прийняття рішень в BankEхес.

1. Загальна характеристика процесу прийняття рішень у моделі.
2. Рішення по кредитах
3. Депозитні рішення
4. Рішення по управлінню портфелем цінних паперів
5. Рішення по придбанню капіталу та додаткові рішення
6. Прогноз руху коштів та визначення планової суми активів.

Тема 4. Аналіз конкурентної ситуації та огляд звітів BankEхес

1. Конкурентна ситуація та її оцінка.
2. Оперативне планування та оцінка фактору планування.
3. Оцінка результатів прийняття рішення та обраних стратегій під час гри.
4. Оцінка стратегій основних конкурентів.

5. Плани практичних та лабораторних занять

З метою здійснення поточного і підсумкового контролю з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” для студентів денної та вечірньої форми навчання проводяться практичні заняття (ділова гра), для студентів заочної форми навчання – лабораторні заняття.

Плани практичних занять представлені в табл.1. для денної форми навчання:

Таблиця 1.

Плани практичних занять з дисципліни
“Ситуаційне моделювання банківської діяльності” (денна форма)

Номер заняття	Номер тижня	Номер теми	Вид роботи	Максимальна кількість балів на занятті («ціна» заняття)
1	1	2	Огляд ситуації. Розподіл студентів на ігрові підгрупи. Визначення функцій учасників підгруп.	5
2	2	3	Прийняття рішення №1	5
3	3	3	Аналіз результатів рішення №1	5
4	4	3	Прийняття рішення №2	5
5	5	3	Аналіз результатів рішення №2	5
6	6	3	Прийняття рішення №3	5
7	7	3	Аналіз результатів рішення №3	5
8	8	3	Прийняття рішення №4	5
9	9	4	Презентації проміжних звітів (модуль 1)	-
10	10	4	Презентації проміжних звітів (модуль 1)	-
11	11	3	Аналіз результатів рішення №4	5
12	12	3	Прийняття рішення №5	5
13	13	3	Аналіз результатів рішення №5	5
14	14	3	Прийняття рішення №6	5
15	15	4	Звітні доповіді (модуль2) та презентації	-
16	16	4	Звітні доповіді (модуль2) та презентації	-
Максимальна кількість балів за роботу під час занять				60

Для більш ефективного засвоєння матеріалу проводяться здвоєні заняття (дві пари підряд) у навчально-тренувальному банку, відповідно максимальна кількість балів на кожному окремому занятті залежить від виду роботи, що здійснюється.

В зв'язку із зменшеною кількістю практичних годин для студентів вечірньої форми навчання, студенти представляють лише один модуль та займаються за планами згідно табл.2

Таблиця 2.

**Плани практичних занять з дисципліни
“Ситуаційне моделювання банківської діяльності” (вечірня форма)**

Номер заняття	Номер тижня	Номер теми	Вид роботи	Максимальна кількість балів на занятті («ціна» заняття)
1	1	2	Огляд ситуації. Розподіл студентів на ігрові підгрупи. Визначення функцій учасників підгруп.	5
2	3	3	Прийняття рішення №1	5
3	5	3	Аналіз результатів рішення №1 Прийняття рішення №2	10 (5+5)
4	7	3	Аналіз результатів рішення №2 Прийняття рішення №3	10 (5+5)
5	9	3	Аналіз результатів рішення №3 Прийняття рішення №4	10 (5+5)
6	11	3	Аналіз результатів рішення №4 Прийняття рішення №5	10 (5+5)
7	13	3	Аналіз результатів рішення №5 Прийняття рішення №6	10 (5+5)
8	15	4	Звітні доповіді (модуль) та презентації	-
Максимальна кількість балів за роботу під час занять				60

Лабораторні заняття з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” проводяться у комп’ютерних класах університету або у приміщенні Навчально-тренувального банку. Студенти заочної форми навчання знайомляться з електронними версіями результатів прийняття рішень в діловій грі, та заповнюють результати (фактичний рух коштів та фактичний прибуток) у відведені для цього форми у прийнятих викладачем індивідуальних завданнях. Підрахунки здійснюються з використанням шаблону, розробленому у програмі **MS Excel**. Проводиться індивідуальний захист результатів роботи перед викладачем.

6. Самостійна робота студентів.

Самостійна робота студента є однією з форм організації навчання, основною формою оволодіння навчальним матеріалом з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності”

Самостійна робота студентів денної та вечірньої форми навчання полягає в опрацюванні теоретичних положень курсу та підготовкою до практичних занять, аналізі процесу та результатів ділової гри, підготовці проміжного та підсумкового звіту з використанням комп’ютерних програм **MS Word**, **MS Excel** та **MS Power Point** або аналогічних для роботи з документами, електронними таблицями та створення презентацій.

Зміст самостійної роботи студентів заочної форми навчання значним чином полягає в виконанні індивідуальних завдань, зміст яких описаний в [1]. Самостійна робота студентів на дисципліною охоплює також час на письмове оформлення індивідуальних завдань, систематизацію вивченого матеріалу курсу напередодні звітної сесії. Частково результатом самостійної роботи студента заочної форми навчання є його рівень підготовки до лабораторної роботи, частково – виконані індивідуальні завдання, які оцінюються викладачем окремо як складова оцінки поточного контролю.

Також суттєвою частиною самостійної роботи студентів є робота в бібліотеці з бібліографічним каталогом та літературою, пошук та систематизація інформації з мережі Інтернет.

Основні види самостійної роботи студента для різних форм навчання зведені в табл. 3.

Таблиця 3

Самостійна робота студентів над дисципліною
“Ситуаційне моделювання банківської діяльності”

Види роботи	Денна та вечірня форма	Заочна форма
Опрацювання теоретичних основ, прослуханого лекційного матеріалу	+	+
Вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання	+	+
Робота з комп’ютерними програмами, що забезпечують виконання завдань з дисципліни (MS Word, MS Excel, MS Power Point)	+	+
Підготовка до прийняття рішень в програмі Bank Exes 1.0 на практичних заняттях	+	-

Підготовка до виступів на практичних заняттях	+	-
Підготовка звітів та презентацій за матеріалами ділової гри	+	-
Вирішення і письмове оформлення індивідуальних завдань (1 завдання)	-	+
Систематика вивченого матеріалу курсу напередодні лабораторної роботи	-	+

Докладно види робіт та бали, які можна максимально отримати студентам за відповідні види самостійної роботи, зазначено у Карті самостійної роботи студента з дисципліни „Ситуаційне моделювання банківської діяльності” для студентів спеціальності „Банківська справа” (додаток А)

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота (ІКР) з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” проводиться шляхом проведення періодичних консультацій з викладачем (2 академічні години щотижня, за окремим розкладом). Під час індивідуально-консультативної роботи викладач спілкується із студентом з приводу організації студентом самостійної роботи, надає консультації з теоретичних питань курсу та з практичних питань підготовки рішень в програмі Bank Exec 1.0 Крім того, надаються консультації по підготовці та оформленні звітів та презентацій за результатами ділової гри у програмах MS Word, MS Excel, MS Power Point або їм функціонально аналогічних.

Також, при необхідності, викладач може в терміни, що відведені для індивідуально-консультативної роботи, організувати захист окремих завдань, що винесені на поточний контроль.

ІКР здійснюється відповідно до графіка, який доводиться до відома студентів на початку вивчення дисципліни і затверджується кафедрою окремою формою.

8. Методики активізації процесу навчання.

Використання навчальних технологій, що застосовуються для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” зумовлено в першу чергу проведенням ділової гри (дидактичної гри) по управлінню банком в приміщенні Навчально-тренувального банку, під час якої активно використовуються:

- робота в малих групах (групи по 5-6 студентів)
- мозкові атаки (під час прийняття остаточних рішень в умовах обмеженого часу практичного заняття)
- рольова гра (серед учасників малих груп проходить розподіл обов’язків)
- презентації – в формі виступів з використанням роздаткового матеріалу або програми MS Power Point та відповідного обладнання

9. Система поточного і підсумкового контролю.

9.1. Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни

1. Основні процентні ставки у моделі “BankExes”.
2. Основні правила та регламентація проведення гри.
3. Прогноз процентних ставок.
4. Характеристика кредитного портфелю “BankExes”.
5. Характеристика угод “**REPO**” та їх застосування у моделі.
6. Збільшення капіталу банку.
7. Депозитні сертифікати та їх роль в управлінні моделлю.
8. Особливості кредитних ліній та термінових позик для кредитного портфелю у “BankExes”.
9. Обслуговування і продаж кредитів.
10. Кредити під нерухомість фізичних осіб та пов’язані з їх обслуговуванням особливості.
11. Особливості використання кредитних карток та кредитів у розстрочку у кредитному портфелі “BankExes”.
12. Аналіз ефективності операції купівлі-продажу цінного паперу.
13. Свопи (**SWAPS**) та їх використання.
14. Поняття базової ставки “**LIBOR**” та її використання у банківській практиці.
15. Аналіз процентних ставок на цінні папери в залежності від їх строків.

16. Структура кредитного ринку за категоріями позичальників.
17. Залежність процентних ставок від категорії позичальника.
18. Ставка Т-векселя (**T-bill**) та її значення для управління активами банку.
19. Аналіз чутливості до процентної ставки.
20. Розрив (**GAP**) - визначення та характеристика показника.
21. Показники **RoA**, **RoE** та їх характеристика.
22. **SPREAD** комерційного банку та його розрахунок.
23. Управління міжбанківськими фондами у моделі.
24. Основні елементи аналізу конкуренції.
25. Загальна характеристика портфелю цінних паперів у моделі.
26. Способи обліку цінних паперів.
27. Оцінка ефективності кредитних вкладень на базі звітів у “BankExес”.
28. Загальна характеристика депозитів.
29. Оцінка ефективності депозитів.
30. Ощадні сертифікати (**CD**) та управління їх випуском.
31. Аналіз звіту про доходи.
32. Аналіз звіту про кредитну діяльність.
33. Аналіз балансового звіту.
34. Рейтинг банку (**CAMEL**) та його значення.
35. Аналіз ризикового капіталу.
36. Резерв на збитки по позиках та його розрахунок.
37. Рішення по кредитах.
38. Рішення по депозитах.
39. План керівництва коштами та його використання в процесі управління моделлю.
40. Таблиця планування ліквідності та її використання у моделі.
41. Розробка плану прибутку та його застосування у моделі.
42. Аналіз адекватності капіталу.
43. Планування податкових платежів банку.
44. Типи організації команди менеджерів у грі “BankExес”.
45. Порядок аналізу ситуації для службовця, відповідального за позики.
46. Порядок аналізу ситуації для службовця, відповідального за залучення фондів.
47. Порядок аналізу ситуації для службовця, відповідального за інвестиції.
48. Порядок аналізу ситуації для контролера.
49. Порядок аналізу ситуації для керівника вищого рангу.
50. Стратегії ціноутворення для менеджерів “BankExес”.
51. Дивідендна політика банку

9.2 Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань з дисципліни.

Загальні засади та зміст роботи студентів

Об'єктами поточного контролю знань з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” є:

- а) систематичність та активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях)
- б) виконання завдань для самостійного опрацювання
- в) виконання модульних (контрольних) завдань

Схематично зміст організації системи поточного контролю для студентів різних форм навчання наведено в додатку А та у таблиці:

**Система організації
поточного контролю знань студентів з дисципліни «Ситуаційне
моделювання банківської діяльності» для різних форм навчання**

Види робіт, що підлягають контролю	Бальна шкала за формами навчання		
	денна	вечірня	заочна
<i>Обов'язкові</i>			
Підготовка до практичних (лабораторних) занять (максимально за всі заняття)	60	60	10
Тренінгові письмові завдання	20	20	-
Індивідуальне домашнє завдання (тренінг)	-	-	50
Максимальна сума балів	80	80	60
<i>Вибіркові (не збільшують максимальну суму балів — 100)</i>			
Аналітична робота	10	10	10
Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій	10	10	10
Анотування іншомовних наукових текстів	10	10	10
Захист тренінгових письмових завдань	20	20	—
Захист індивідуального домашнього завдання (тренінг)	—	—	40
Участь у позанавчальній науковій діяльності (участь у конференціях, підготовка наукових публікацій)	10	10	10
Участь в олімпіадах	10	10	—
Підготовка проблемних лекцій	10	10	—
Максимальна сума балів	20	20	40
Всього балів за семестр	100	100	100

Таким чином, студент будь-якої з форм навчання зобов'язаний здійснювати роботу на протязі семестру таким чином, щоб отримати максимальну кількість балів по обов'язковим формам самостійної роботи. За бажанням, студент може приймати участь у вибіркових формах самостійної роботи, але із погодженням з викладачем. У виняткових випадках, за погодженням із викладачем, студент може робити завдання поточного контролю, що передбачені для іншої форми навчання.

Далі розглядається особливість кожного виду поточного контролю.

Активність на практичних (лабораторних) заняттях є важливим елементом роботи студенту під час семестру. Студент робить доповіді під час практичного заняття, приймає участь у обговореннях, дискусіях, мозкових атаках. Якщо заняття передбачає прийняття рішення чи аналіз прийнятого рішення – студент обов'язково підписує відповідні бланки ділової гри.

Систематичність роботи протягом семестру оцінюється одночасно з активністю та заохочує до систематичного відвідування практичних занять за рахунок застосування накопичувальної системи балів.

За результатами кожного заняття викладач виставляє студентам бали, що не перевищують для кожного студента максимальної суми балів за відповідне заняття (максимальна «ціна» заняття).

Тренінгові письмові завдання застосовуються для студентів денної та вечірньої форми навчання. Передбачають оформлення звітів з проведення ділової гри. Звіт виконується студентами денної форми навчання двічі: один раз проміжний і один раз підсумковий. Студенти вечірньої форми навчання виконують один звіт – підсумковий.

Виконане завдання представляється викладачеві на практичному занятті, на якому цей модуль обговорюється відповідно із планом (табл. 1,2). Вимоги до змісту модульних завдань наведені в розділі критеріїв оцінки знань.

Під час оцінки окремого завдання на денній формі застосовується шкала балів 0-6-8-10 балів для першого завдання та 0-6-8-10 балів для другого. На вечірній формі застосовується максимальна оцінка 20 балів (шкала 0-12-16-20 балів).

Тренінгові письмові завдання виконуються студентами колективно, із урахуванням розподілу обов'язків в групі прийняття рішень з ділової гри.

Захист тренінгових письмових завдань відноситься до вибіркового видів самостійної роботи та здійснюється студентами особисто. Додатково, викладач може дати дозвіл на створення та **проведення презентації** засобами MS Power Point кращих робіт студентів денної та вечірньої форми із застосуванням обладнання університету.

Індивідуальні домашні завдання тренінгу виконуються студентами заочної форми навчання. Вимоги до змісту та оформлення індивідуальних завдань наведені окремо. Зміст виконаних індивідуальних завдань оцінюються максимально у 50 балів. Під час лабораторної роботи проводиться **захист завдань**, шляхом проведення співбесіди з викладачем (максимально 40 балів).

Аудиторна активність студентів заочної форми оцінюється для студентів заочної форми під час **лабораторних занять** (шкала 0-6-8-10 балів).

Аналітична робота (огляд фінансових індикаторів на діючих ринках) виконується студентами всіх форм навчання. Оцінюється за шкалою 0-6-8-10 балів.

Участь у конференціях і підготовка наукових публікацій можуть бути оцінені викладачем, якщо зміст доповідей або статей відповідає профілю дисципліни. Позанавчальна наукова діяльність оцінюється максимально у 10 балів.

Участь у студентській Олімпіаді здійснюється в індивідуальному порядку і заохочується керівником курсу особисто.

Анотування іншомовних наукових текстів з проблематики дисципліни здійснюється за індивідуальним погодженням із викладачем. Передається оригінал тексту та перекладу в друкованому та електронному вигляді з правом розміщення на електронному ресурсі кафедри.

Критерії оцінки знань

Оцінки поточного контролю для студентів різних форм навчання характеризуються

а) критеріями оцінки аудиторної активності студентів під час практичних занять (для студентів денної та вечірньої форми навчання) та під час лабораторної роботи (для студентів заочної форми);

б) критеріями оцінки захисту студентами заочної форми результатів обрахованого викладачем на комп'ютері індивідуального завдання (захист проводиться під час лабораторних занять в комп'ютерному класі);

в) критеріями оцінки письмових завдань: індивідуальних завдань (для заочної форми), звіту про участь у діловій грі (для денної та вечірньої форми);

г) критеріями оцінки інших видів самостійної роботи студента

Оцінка аудиторної активності студентів денної та вечірньої проводиться викладачем наприкінці кожного заняття і характеризується якістю виконання студентом відповідної роботи, згідно таблиці:

Критерії оцінювання різних видів робіт на практичних заняттях (денна та вечірня форма)

Вид робіт	Шкала оцінок	Критерії оцінок	
Огляд ситуації. Розподіл студентів на ігрові підгрупи. Визначення функцій учасників підгруп. Здійснюється на першому занятті	Від 0 до 5	Проведення письмового контрольного тестування. 5 тестових запитань на розуміння теоретичних концепцій, що закладені в тренінг. Тести закриті, з одним вірним варіантом відповіді. Кожна вірна відповідь – 1 бал. Додатково оцінюється участь в обговоренні. Студент, що не набрав 5 балів за тест – може набрати додатковий 1 бал за активну участь в обговоренні. Тема обговорення – підготовка прогнозу руху коштів, визначення стратегічної мети банку.	
Прийняття відповідного рішення під час тренінгу	0-3-4-5	5	Вірне заповнення всіх бланків рішення (B10, B12, B24, B44, B64), прогнозу руху коштів, плану руху коштів, плану прибутку
		4	Заповнення всіх необхідних бланків, але з логічними або іншими помилками
		3	Представлення не всіх бланків заповненими, крім бланків рішення
		0	Непредставлення заповнених бланків рішення

Аналіз результатів рішення	0-3-4-5	5	Вірне заповнення фактичного руху коштів, фактичного прибутку, розуміння змісту результатів.
		4	Вірне заповнення фактичного руху коштів, фактичного прибутку, відсутність чіткого розуміння змісту результатів
		3	Заповнення таблиць результатів із помилками.
		0	Не заповнення таблиць результатів та/або нерозуміння їх змісту

Аудиторна активність студентів заочної форми оцінюється для студентів заочної форми під час **лабораторних занять** у комп'ютерному класі та оцінюється:

10 балів – студент якісно обрахував за результатами наданих викладачем звітів фактичний рух коштів та фактичний прибуток, надає вичерпні пояснення щодо такого обрахування

8 балів - студент якісно обрахував за результатами наданих викладачем звітів фактичний рух коштів та фактичний прибуток, але не надає вичерпні пояснення щодо такого обрахування

6 балів – обрахування з помилками, пояснення часткові

0 балів – студент демонструє незадовільне розуміння змісту завдання або студент відсутній на занятті

Критерії оцінки захисту студентами заочної форми результатів обрахованого викладачем на комп'ютері індивідуального домашнього завдання (зводиться до доповіді “Виконання плану прибутку”), яка робиться під час лабораторних занять:

40 балів:

- план прибутку виконано із розходженням 0+/- 50% студент вірно тлумачить причини такого розходження, виходячи з обрахованих даних, або

32 бали:

- план прибутку виконано із розходженням від 0 до 50 відсотків, студент не може вірно тлумачити причини розходження, але в цілому вірно орієнтується у змісті роботи

- план прибутку виконано із розходженням від 50-100 відсотків, але студент вірно тлумачить причини такого розходження, виходячи з обрахованих даних

30 балів:

- план прибутку виконано із розходженням більше 100 відсотків, але студент вірно тлумачить причини такого розходження, виходячи з обрахованих даних

0 балів:

- план прибутку виконано із розходженням більше 50 відсотків, але студент не може вірно тлумачити причини розходження
- студент недостатньо орієнтується у змісті роботи
- відсутність студента на захисті роботи

Оцінка письмових індивідуальних домашніх завдань студентів заочної форми (максимально 50 балів) характеризується:

- а) оцінкою за оформлення (0-6-8-10 балів)
- б) оцінкою за зміст (від 0 до 40 балів)

Для оцінки оформлення застосовується критерій:

10 балів – повна відповідність вимогам оформлення (аркуші А4, що заповнені з одного боку, такий порядок викладання змістовних розділів – титульний аркуш, умови варіанту, прогнозна сума активів, пояснення до кожного банку рішення, прогноз та план руху коштів, плановий баланс, план прибутку, пояснення до плану прибутку, 6 бланків рішення №1);

8 балів – незначні відхилення від вимог (нестандартні аркуші, помилковий порядок викладання змістовних розділів, неохайне оформлення);

6 балів – відсутність одного із змістовних розділів, крім бланків прийняття рішення;

0 балів – відсутність бланків прийняття рішення (усіх або частини), відсутність двох чи більше змістовних розділів.

Для оцінки змісту застосовуються критерії:

40 балів – повне виконання змістовних вимог до заповнення необхідних за текстом завдання форм у визначений термін та за правильним варіантом

Оцінка у 40 балів за зміст зменшується на:

20 балів – у випадку помилкового виконання роботи за іншим варіантом;

10 балів – у випадку несвоєчасного представлення роботи (у момент початку практичних занять або пізніше);

8 балів – у випадку відсутності пояснень до розрахунку планового прибутку;

6 балів – за кожен змістовну помилку в розрахунках;

3 бали – за відсутність пояснення до відповідного бланку рішення (до кожного бланку окремо)

3 бали – за кожен арифметичну помилку в розрахунках

3 бали – за відсутність визначення найкращого з альтернативних варіантів роботи із відповідним обґрунтуванням

Мінімальна сума балів за індивідуальне завдання з урахуванням всіх зменшень максимальної оцінки: 0 балів

Для оцінки виконання студентами денної форми звіту про участь у діловій грі (проміжний та підсумковий звіт – відповідно тренінгове письмове завдання №1 та тренінгове письмове завдання №2) використовується критерій

А. 10 балів:

1) повне оформлення звіту згідно з вимогами:

Звіт має бути оформленим та прошитим у форматі А4, з титульним аркушем.

Звіт має складатись з розділів:

1. Описуюча частина, яка характеризує проведену роботу (повинна містити плани-прогнози руху коштів та плани керівництва коштами (плановий розмір активів), плани прибутку та характеристики його виконання, зразки є в посібнику з дисципліни, [1, с.66-67]);
2. Аналітична частина, яка розглядає успіхи та помилки банку під час його діяльності - лише для підсумкового звіту

3. Доклад зборам акціонерів (суб'єктивна оцінка діяльності банку) - лише для підсумкового звіту
4. Додатки (у вигляді рисунків, що являють собою діаграми або графіки, складені засобами програми MS Excel та експортовані в звітний файл MS Word). Кожна діаграма (графік) має бути розміщена на окремому аркуші формату А4 альбомного розташування (для більшої наочності аналізу). Історія показників повинна охоплювати період від нульового звіту до результатів останнього прийнятого рішення. Всі діаграмами мають бути відповідно оформлені, із зазначенням назви конкретного банку, назви діаграми, найменування вимірюваних величин у відповідних місцях. Рекомендовані показники, що описуються рисунками, та їх кількість надані у табл.4

2) наявність у змісті аналітичної частини звіту логічно послідовного пояснення поразок (успіхів) обраного банку - лише для підсумкового звіту

Б. 8 балів: наявність логічних помилок у змісті роботи та/або незначні відхилення до вимог оформлення роботи

В. 6 балів: наявність арифметичних помилок у змісті роботи та/або суттєві відхилення від вимог до оформлення роботи та/або неповний комплект рекомендованих додатків та/або неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил), та/або порушення логічної послідовності у викладенні тез

Г 0 балів: відсутність хоча б одного логічного блоку, що входить до складу роботи або суттєві помилки у змісті роботи, що свідчать про нерозуміння її студентом.

Таблиця 4.

**Рекомендовані показники, що аналізуються
у тренінгових письмових завданнях:**

№	Вид даних	джерело
1	Ціни акцій спільноти	По всіх банках спільноти (звіт B90)
2	Сума активів (B91)	
3	RoA (квартальний)	
4	RoE (квартальний)	
5	Кредитний рейтинг	
6	Дефіцит коштів та власний капітал	
7	Структура активів (B01)	По власному банку
8	Структура ресурсів (B01)	
9	Структура кредитного портфелю	
10	Портфель цінних паперів	
11	Структура депозитів	
12	GAP (B05) та напрям зміни ставок на ринку (B90)	
13	Структура доходів (B02)	
14	Структура витрат (B02)	

Для оцінки виконання студентами вечірньої форми звіту про участь у діловій грі (підсумковий звіт – тренінгові письмове завдання) використовується ті ж критерії, що для денної форми навчання, але за шкалою балів 0-12-16-20.

У випадку, коли студент не прийняв жодного рішення, звіт про участь у грі від нього не приймається.

Аналітична робота – огляд фінансових індикаторів на діючих ринках, виконується студентами в письмовому вигляді, містить титульний аркуш та звіти у вигляді роздруковки даних електронної таблиці. Обираються три групи індикаторів (іноземні, національні та по конкретному банку України), не менше трьох індикаторів по кожній групі, та аналізується їх динаміка впродовж трьох місяців з моменту першого практичного заняття (або трьох останніх місяців до дати подання роботи для студентів заочної форми навчання). Максимальна сума балів, 10 балів, нараховується у випадку бездоганного оформлення та наявності обґрунтованого коментарю на окремому аркуші. Ця сума балів знижується до 8 балів у випадку неякісного оформлення та до 6-ти балів у разі наявності логічних помилок у змісті і може становити 0 балів у випадку незадовільного змісту.

Аналітичний (критичний) огляд публікацій з питань ситуаційного моделювання банківської діяльності та стосовно характеристики

аналітичних показників, що характеризують банківську діяльність, здійснюється письмово та оформлюється як реферат. Максимальна сума балів, 10 балів, нараховується у випадку бездоганного оформлення та наявності обґрунтованого коментарю на окремому аркуші. До роботи обов'язково додається оригінал або фотокопія відповідної публікації. Ця сума балів знижується до 8 балів у випадку неякісного оформлення та до 6-ти балів у разі наявності логічних помилок у змісті і може становити 0 балів у випадку незадовільного змісту.

За захист тренінгових письмових завдань студенти денної форми отримують 10 балів, а студенти вечірньої форми – 20 балів у випадку чіткого розуміння всіх показників звітів. Оцінка знижується на 5 балів за кожний випадок нерозуміння окремих показників, на яких базується звіт.

За проведення презентації звіту про ділову гру засобами MS Power Point студентом денної форми навчання за шкалою 0-6-8-10 балів:

А 10 балів, якщо одночасно виконані умови

- презентація включає в себе аудіовізуальні слайди, що вдало ілюструють зміст проведеної ділової гри (дані розбірливі, використані коректні одиниці виміру та засоби представлення даних);
- студент повністю орієнтується у питаннях, що стосуються змісту звіту та опису прийнятих рішень

Б. 8 балів, якщо є незначні відхилення від критерію оформлення презентації на 10 балів (логічні помилки в складанні окремих слайдів), але студент повністю орієнтується у питаннях, що стосуються змісту звіту та опису прийнятих рішень

В 6 балів: є певні суттєві відхилення змісту презентації від критерію на 20 балів та/або студент не повністю орієнтується у питаннях, що стосуються змісту звіту та опису прийнятих рішень

Г: 0 балів при наявності значних відхилень оформлення від критерію на 10 балів (в тому числі, неповний звіт) або коли студент не в змозі відповідати на питання, що стосуються змісту презентації та опису прийнятих рішень

За проведення презентації звіту про ділову гру засобами MS Power Point студентом вечірньої форми навчання отримують 20 балів, за подвоєними критеріями, що відповідають критеріям для денної форми навчання (відповідно критерії оцінок 20-16-12-0 балів)

Участь у поза навчальній науковій діяльності (роботі конференцій, підготовці наукових публікацій) – максимально заохочується 10-ма балами. Профіль публікації або виступу повинен відповідати профілю дисципліни.

Наукова публікація оцінюється у 10 балів у випадку публікації у виданні, що визнане фаховим, та 8 балів у не фаховому виданні. Проект наукової публікації, за умови виконання всіх вимог до наукових фахових публікацій та обсягом є меншим за 0,3 друк. арк. (8 сторінок тексту А4), оцінюється у 6 балів.

Участь у конференції оцінюється у 10 балів, незалежно від отриманого призового місця або заохочення по результатах конференції.

Участь у Олімпіаді оцінюється у 10 балів, якщо студент приймав участь у обох етапах, у 8 балів – у одному з двох етапів. Учасник одного етапу отримує 10 балів у разі отримання призового місця або заохочення за підсумками етапу.

Матеріали для проблемних лекцій оцінюються у 10 балів, якщо самостійно підготовлений повний текст проблемної лекції. 8 балів студент отримує за підготовку статистичного матеріалу проблемної лекції, за виготовлення слайдів (6 балів – за виготовлення окремих файлів презентації) до готової лекції. Бали за проблемну лекцію знижуються на 2 бали у випадку неналежного оформлення (якщо балів виходить менше 6 – застосовується оцінка 0 балів). Повністю виконана проблемна лекція друкується на аркушах формату А4, шрифтом 14 з інтервалом 1.5, сторінки пронумеровані, подається у швидкозшивачу з титульним аркушем та повинна містити: план із часовою розбивкою, безпосередньо текст лекції, перелік літератури, додатки у вигляді надрукованих сторінок слайдів-презентацій та дискету (або диск CD-DW) з електронними варіантами (текстової частини у файлі Word та презентації у форматі PowerPoint). Рекомендований обсяг – 20 сторінок без додатків.

Анотування іншомовних наукових текстів оцінюється в 10 балів за якісне і повне виконання попередньо дорученого викладачем анотування змісту (як правило – наукової статті англійською мовою). Ця сума балів знижується до 8 балів у випадку неякісного оформлення та до 6-х балів у

разі наявності логічних помилок у змісті перекладу і може становити 0 балів у випадку незадовільного змісту.

Загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється виключно за результатами поточного контролю.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності” здійснюється за 100-бальною системою з подальшим переведенням її у шкалу ECTS та традиційну для фіксації оцінки у відповідних документах в такому порядку:

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	зараховано
70-79	C	
66-69	D	зараховано
60-65	E	
21-59	FX	не зараховано – з можливістю повторного складання
0-20	F	не зараховано – з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9.3. Завдання для поточного контролю знань студентів заочної форми навчання

Завдання для поточного контролю знань студентів заочної форми навчання складаються із видів робіт, що зазначені в додатку А, а саме: письмового індивідуального домашнього завдання (максимальна оцінка 50 балів), роботи на лабораторних заняттях (оцінка 0-6-8-10 балів, критерії зазначено вище), захисту індивідуального завдання під час лабораторної чи індивідуально-консультативної роботи (максимальна оцінка 40 балів) та інших видів робіт, які виконуються вибірково із погодженням з викладачем (згідно із картою самостійної роботи) та за змістом відповідають аналогічним завданням для денної та вечірньої форм навчання.

Студенти отримають індивідуальне домашнє завдання, яке виконується як комплексне рішення №1 з ділової гри по управлінню банком. Індивідуальне домашнє завдання повинне включати такі елементи [1, с.131]:

- 1) титульний аркуш із зазначенням прізвища та імені студента, номера групи та варіанту завдання;
- 2) повний зміст отриманого варіанту завдання (у вигляді таблиці);
- 3) комплект заповнених звітів першого рішення (B10, B12, B24, B27, B44, B64), яке здійснено згідно з індивідуальним варіантом завдання;
- 4) форму “План-прогноз руху коштів”, заповнену відповідно з прийнятим рішенням;
- 5) план керівництва коштами (плановий баланс), заповнений у відповідності із зробленим рішенням;
- 6) план прибутку банку BankExes (на основі звіту B02 із додатковими колонками: заповненою “план” та незаповненою “фактичне виконання”).
- 7) Текст із коментарями та стислим описом логіки прийнятого рішення, відповідно до умов отриманого варіанту. Слід окремо зазначити найвдаліший, на думку студента, варіант, або навести власний і стисло це аргументувати. Також у тексті в довільній формі слід навести розрахунки максимального розміру кредитних вкладень (до рішення B24), суми депозитів (до рішення B44), статей доходів та видатків до плану прибутку.

Усі змістовні вимоги до завдання та зразки необхідних таблиць знаходяться у посібнику [1]. Рекомендується під час виконання розрахункової частини роботи користуватись шаблоном, який надається викладачем (електронна таблиця).

З метою уникнення непорозумінь з вибором варіанту, пропонується обирати варіант за першою літерою прізвища та імені студента за алгоритмом, що зазначений у таблиці:

**Варіанти індивідуальної письмової роботи для студентів заочної форми
(обираються з ознакою перших літер прізвища та ім'я студентів)**

Перша літера імені	Перша літера прізвища студента					
	А, Ж, Н, У, Ю	Б, З, О, Ф, Я	В, І, Ї, П, Х	Г, Ґ, К, Р, Ц	Д, Л, С, Ч	Е, Є, М, Т, Ш, Щ
А, Ж, Н, У, Ю	1	2	3	4	5	6
Б, З, О, Ф, Я	7	8	9	10	11	12
В, І, Ї, П, Х	13	14	15	16	17	18
Г, Ґ, К, Р, Ц	19	20	21	22	23	24
Д, Л, С, Ч	25	26	27	28	29	30
Е, Є, М, Т, Ш, Щ	31	32	33	34	35	36

Наприклад, студент Нікітін Андрій отримає 1 варіант завдання, а студент Степаненко Олена отримає варіант завдання 11.

Варіанти стратегії банку відповідно варіанту завдань наведені у таблицях:

Зміст стратегії банку для різних варіантів (1-9)

Умови для банку	Номер варіанту								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Планова сума активів	600	620	640	660	680	700	720	740	760
Прогноз процентної ставки	+1,0	+0,5	+1,0	+0,5	+1,0	+0,5	+1,0	+0,5	+1,0
Кредитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Депозитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Власний капітал	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання
SWAPS	GAP=+5%	GAP=+10%	GAP=+15%	GAP=0%	GAP=+5%	GAP=+10%	GAP=+15%	GAP=0%	GAP=+5%
Цінні папери	заміна 100% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 50% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 75% портфеля

Зміст стратегії банку для різних варіантів (10-18)

Умови для банку	Номер варіанту								
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Планова сума активів	770	780	790	800	810	820	830	840	850
Прогноз процентної ставки	-1,0	-0,5	-1,0	-0,5	-1,0	-0,5	-1,0	-0,5	-1,0
Кредитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Депозитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Власний капітал	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання
SWAPS	GAP=-5%	GAP=-10%	GAP=-15%	GAP=0%	GAP=-5%	GAP=-10%	GAP=-15%	GAP=0%	GAP=-5%
Цінні папери	заміна 100% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 50% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 75% портфеля

Зміст стратегії банку для різних варіантів (19-27)

Умови для банку	Номер варіанту								
	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Планова сума активів	860	840	820	800	780	760	740	720	700
Прогноз процентної ставки	+0,25	+0,5	+1,0	+1,25	+0,5	+1,0	+1,25	+0,25	+0,35
Кредитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Депозитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Власний капітал	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання
SWAPS	GAP=+5%	GAP=+10%	GAP=+15%	GAP=0%	GAP=+5%	GAP=+10%	GAP=+15%	GAP=0%	GAP=+5%
Цінні папери	заміна 100% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 50% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 75% портфеля

Зміст стратегії банку для різних варіантів (28-36)

Умови для банку	Номер варіанту								
	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Планова сума активів	690	670	650	630	610	590	570	550	850
Прогноз процентної ставки	-0,25	-0,5	-1,0	-1,25	-0,5	-1,0	-1,25	-0,25	+0,5
Кредитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Депозитна стратегія	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання	обмеження	зростання
Власний капітал	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання	незмін	зростання
SWAPS	GAP=-5%	GAP=-10%	GAP=-15%	GAP=0%	GAP=-5%	GAP=-10%	GAP=-15%	GAP=0%	GAP=-5%
Цінні папери	заміна 100% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 50% портфеля	залишити векселі	залишити євро	залишити державні	заміна 75% портфеля

Пояснення до умов варіантів індивідуального завдання наведено у таблиці:

Планова сума активів	Зазначена величина планується у плані керівництва коштами
Прогноз процентної ставки	Враховується в кредитно-депозитній політиці
Кредитна стратегія	Враховується у кредитній стратегії шляхом планування відповідної частки ринку.
Депозитна стратегія	Враховується в депозитній стратегії шляхом планування відповідної частки ринку.
Власний капітал	Рекомендоване рішення з випуску нових акцій
SWAPS	Рекомендований розмір розрахункового GAP за рахунок відповідних угод SWAPS
Цінні папери	Рекомендовані рішення стосовно ЦП в активах банку

Зразок виконаного індивідуального завдання, виконаного за умовним варіантом, наведено в навчальному посібнику з дисципліни [1, с.133-147].

Виконане індивідуальне завдання передається на кафедру за календарний місяць до початку екзаменаційної сесії. Завчасно представлені роботи перевіряються у семиденний строк, і в разі недопущення до захисту (оцінка – 0 балів) повертаються студентам для доопрацювання. Роботи, передані із запізненням, кафедрою не приймаються і передаються викладачеві особисто під час лабораторних занять. Захист індивідуальних завдань проводиться із пріоритетом завдань, що представлені заздалегідь. За порушення строків представлення завдання викладач може застосувати такі санкції – зниження суми балів за зміст роботи на 10 балів, відмова у обрахуванні результатів роботи на лабораторному занятті (пріоритет часу надається студентам, що представили роботу у строк).

Письмові роботи, що виконуються як вибіркові, подаються студентами заочної форми викладачу під час звітної сесії.

10 Рекомендована література

Основна:

1. Нікітін А.В. Ситуаційне моделювання банківської діяльності: Навч. посібник. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2006. – 152 с.
2. Організаційно-методичні матеріали з дисципліни “Ситуаційне моделювання банківської діяльності для студентів-бакалаврів всіх форм навчання, які навчаються на спеціальності “банківська справа” / Укл. А.В. Нікітін. – К.: КНЕУ, 2001 – 44 с.

Додаткова:

3. BankExec. Посібник по прийняттю рішень. Charles W.Haley, George I.Prater // University of Washington, 1992. - 150 с.
4. UNICON - Решение производственно-экономических проблем с помощью модели TOPSIM - Banking // UNICON Management Systeme GmbH, D-88709, Meersburg, 1994 - 102 с.
5. Александрова Т.А., Минько А.В. Финансовая арифметика. Просто как дважды два. – М. Эксмо, 2007. – 240 с.

6. Аналіз банківської діяльності: Підручник / Київський національний економічний ун-т / Анатолій Михалович Герасимович (ред.). — К. : КНЕУ, 2006. — 601с.
7. Банківські операції: Підручник. — 3-тє вид., випр. і доп. / За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. — К.:КНЕУ, 2008. — 608 с.
8. Банківські ризики: теорія та практика управління: Монографія / Л.О.Примостка, О.В. Лисенок, О.О. Чуб, А.В. Нікітін та ін. — К.КНЕУ, 2008 — 456 с.
9. Банковское право США: Пер. с англ ./ Общ.ред. и послесловие Я.А.Куника.— М. Прогресс, 1992. — 768 с.
10. Беннинга, Шимон. Финансовое моделирование с использованием Excel, 2-е издание. : Пер с англ. — М.:ООО «И.Д. Вильямс», 2007. — 592 с.
11. Береза А.М. Інформаційні системи і технології в економіці: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Київський національний економічний ун-т. — К. : КНЕУ, 2002. — 80с.
12. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту. - К.: «Молодь», 1997 - 1002 с.
13. Волошин І. Аналіз грошових потоків комерційного банку // Вісник НБУ. — 2003. - №2. — С. 46.
14. Герасименко Л, Шамілева Р. Прогнозування фінансових результатів діяльності банку в системі фінансового менеджменту // Вісник НБУ. — 2003. - №11. — С. 24.
15. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 1997. - 512 с.
16. Коммерческие банки / Рид,Э, Коттер Р., Гилл Э. И др.: пер. С англ. Под ред В.М. Усоскина. - 2-е изд. - М.: СП«Космополис», 1991. - 480 с.
17. Костіна Н.І., Алексєєв А.А., Василик О.Д. Фінанси: система моделей і прогнозіїв: Навчальний посібник. — К.: Четверта хвиля, 1998. — 304 с.
18. Костіна Н.І., Алексєєв А.А., Мельник П.В. Моделювання фінансів / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. — Ірпінь, 2002. — 224с.
19. Методичні вказівки до проведення ділової гри «BankExes» з курсу «Ситуаційний аналіз у банку» за магістерською програмою «Магістр ділової

- адміністрації» з профілю «Банківський менеджмент» денної форми навчання / Укл. А.В.Нікітін. - К.: КДЕУ, 1995 - 31 с.
20. Мишкін Ф.С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків.. – К.: Основи, 1998. – 963 с.
21. Нікітін А.В. “Маркетинг у банку”: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Київ: КНЕУ, 2001 – 170 с.
22. Нікітін А.В., Бортніков Г.П., Федорченко А.В. Маркетинг у банку: Навч. посіб. / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / А.В. Нікітін (ред.). — К. : КНЕУ, 2006. — 432с.
23. Початкові завдання для проведення ділової гри «BankExes» з курсу «Ситуаційне моделювання діяльності комерційних банків» / Укл. А.В.Нікітін. - К.: КДЕУ, 1996 - 23 с.
24. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку: Підручник. – К.КНЕУ, 2004. – 468 с.
25. Пшик Б.І. Ситуаційне моделювання діяльності банку: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. — Л. : ЛБІ НБУ, 2003. — 191с.
26. Роуз П.С. Банковский менеджмент. – М.: Дело, 1997, - 768 с.
27. Ситник В.Ф., Орленко Н.С. Імітаційне моделювання: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 232 с.
28. Халл, Джон К. Опционы, фьючерсы и другие производные финансовые инструменты, 6-е издание. : Пер. с англ. – М.:ООО «И.Д. Вильямс», 2007. – 1056 с.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
з дисципліни „Ситуаційне моделювання банківської діяльності”

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
Денна форма навчання			
I. Обов'язкові			
Підготовка до практичних занять			
1.1. За систематичність і активність роботи	за графіком проведення занять	Активна та систематична участь у практичних заняттях	60
1.2 Тренінгове письмове завдання №1	за графіком проведення занять	перевірка правильності виконання завдання	10
1.3 Тренінгове письмове завдання №2	за графіком проведення занять		10
Разом балів за обов'язкові види СРС			80
II. Вибіркові			
За виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1 Аналітична робота – огляд фінансових індикаторів на діючих ринках	Перед останнім практичним заняттям	перевірка змісту аналітичної роботи	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій	15 жовтня	перевірка змісту	10
2.3. Участь у конференціях, підготовка наукових публікацій	протягом семестру	підготовка доповіді або публікація	10
2.4. Захист тренінгових завдань (2 завдання)	до 1 грудня	обговорення змісту під час ІКР, презентації	10+10=20
2.5. Участь у студентській Олімпіаді	За графіком проведення	Участь у 1, 2 турах	10
2.6. Підготовка проблемних лекцій	протягом семестру	Письмові матеріали, презентації	10
2.7. Анотування іншомовних наукових текстів	протягом семестру	Письмові матеріали	10
Разом балів за вибіркові види СРС			20
Всього балів за СРС			100

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
Вечірня форма навчання			
I. Обов'язкові			
Підготовка до практичних занять			
1.1. За систематичність і активність роботи	за графіком проведення занять	активна та систематична участь у практичних заняттях	60
1.2 Тренінгове письмове завдання	за графіком проведення занять	перевірка правильності виконання завдання	20
Разом балів за обов'язкові види СРС			80
II. Вибіркові			
За виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1 Аналітична робота – огляд фінансових індикаторів на діючих ринках	Перед останнім практичним заняттям	перевірка змісту аналітичної роботи	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій	15 жовтня	перевірка змісту	10
2.3. Участь у конференціях, підготовка наукових публікацій	протягом семестру	підготовка доповіді, публікація	10
2.4. Захист тренінгового завдання	до 1 грудня	обговорення змісту під час ІКР, презентації	20
2.5. Участь у студентській Олімпіаді	За графіком проведення	участь	10
2.6. Підготовка проблемних лекцій	протягом семестру	Письмові матеріали, презентації	10
2.7. Анотування іншомовних наукових текстів	протягом семестру	Письмові матеріали	10
Разом балів за вибіркові види СРС			20
Всього балів за СРС			100

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
Заочна форма навчання			
I. Обов'язкові			
За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до лабораторних занять	за графіком проведення занять	активна участь у лабораторних заняттях	10
За виконання модульних (контрольних) завдань			
<i>- не застосовується</i>			
За виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальна письмова робота – прийняття рішення по управлінню банком та його оформлення	за місяць до сесії	перевірка змісту та введення і опрацювання даних в комп'ютерній програмі	50
Разом балів за обов'язкові види СРС			60
II. Вибіркові			
За виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій	за графіком ІКР	перевірка змісту	10
2.2 Аналітична робота – огляд фінансових індикаторів на діючих ринках	за графіком ІКР	перевірка змісту аналітичної роботи	10
2.3. Участь у конференціях, підготовка наукових публікацій	протягом семестру	підготовка доповіді	10
2.4. Захист індивідуальних домашніх завдань	за графіком ІКР	обговорення змісту під час ІКР та лабораторної роботи	40
2.5. Анотування іншомовних наукових текстів	протягом семестру	Письмові матеріали	10
Разом балів за вибіркові види СРС			40
Всього балів за СРС			100